

Het unieke verhaal van de Belgische 'Timbrographe'

door Jan Lannoye

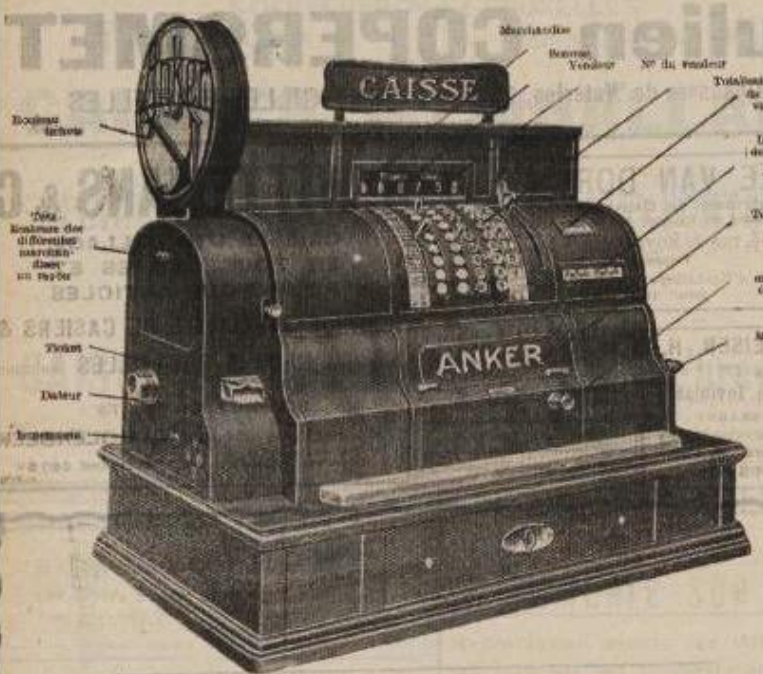
Het Brusselse bedrijf Vuye & Milet / Milet & Vuye

De firma Vuye & Milet, Milet & Vuye, gesticht in 1900, Rue du Marché 27 – 29, te Brussel in de toen nog bestaande Noordwijk, was algemene verdeler voor België en het Groothertogdom Luxemburg van de kassaregisters 'Anker', geproduceerd door het Duitse bedrijf 'Anker Werke A.G.' in Bielefeld.

MAISON FONDÉE EN 1900

Caisses Enregistreuses "ANKER",

LES MEILLEURES – LES MOINS CHÈRES
Le secret du succès de beaucoup de vos collègues

Caisse possédant 18 totalisateurs. Au choix du client, soit pour marchandises pour vendeurs ou garçons de café.

VUYE & MILET

Agents généraux pour la Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg

250 MODELES

GARANTIE D'USINE : 5 ANS FACILITES DE PAIEMENT

VENTE – ACHAT – ECHANGE

BUREAUX ET ATELIERS : 27-29, rue du Marché, BRUXELLES-Nord
Téléphone 588.15

MAGASIN D'EXPOSITION : 30-32, Place de Broekère, BRUXELLES
(Côté Scala) Téléphone 224.88

CAISSES ENREGISTREUSES DE TOUTES MARQUES
FOURNITURES ET RÉPARATIONS DE TOUTES MARQUES
Nombreuses références à la disposition des intéressés
CONSULTEZ-NOUS AVANT D'ACHETER
Envois de Catalogues et Renseignements gratuits

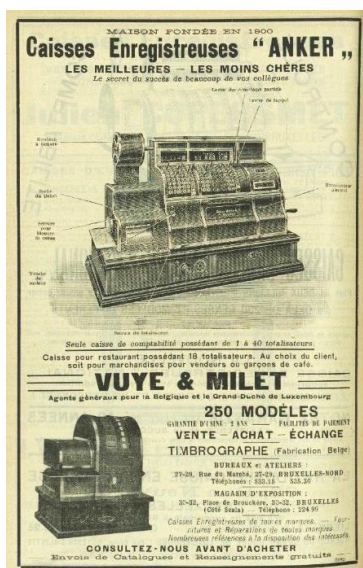
Bovendien verkocht ditzelfde bedrijf ook auto's. Zij vertegenwoordigden het Amerikaanse Chrysler in hun vestiging Rue Souveraine 124 - (Archief Stad Brussel – 1928 – pag.28-1405).

De tweede Timbrographe machine E 102 was dus ook in gebruik bij Automobiles Milet & Vuye.

© Verzameling Jan Lannoye – (verzendsdatum 6.1.1928)

In 1927 zien we voor het eerst in de almanakken van de handel in Brussel een advertentie voor zowel de 'Caisses Enregistreuses Anker' & de 'Timbrographe' – Fabrication Belge.

© Archief Stad Brussel – 1927 - pag.92-1480

In 1928 verschijnt in de advertentie de tekst:

'Affranchissez vos lettres, feuilles d'expédition par le'

TIMBROGRAPHE – Fabrication BELGE

'Agrée par l'Administration des postes et chemin de fer'

© Archief Stad Brussel – 1928 - pag.93-1530

De link tussen de kassaregisters en de brieffrankeermachines

Agence Générale pour la Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg

des

Caisses Enregistreuse Anker

FOURNITURES-RÉPARATIONS
TRANSFORMATIONS
POUR CAISSES ENREGISTREUSES
DE TOUTES MARQUES
VENTE - ACHAT - ÉCHANGE

PAR EXPRESS

P/CC Bruxelles II Mars 1927

Vuye & Milet
BUREAUX ET ATELIERS :
27, Rue du Marché, 29
BRUXELLES-NORD
TÉLÉPHONES : 533.15 ET 535.30
MAGASINS :
30, Place de Brouckère, 32
(A CÔTÉ SCALA)
TÉLÉPHONE : 224.09

" VOORUIT "

8 Marché du Vendredi 8

G A N D

Messieurs,

Suite à votre lettre du 9 courant, nous devons vous faire savoir que notre lettre du 22 février dernier vous accordait un escompte de 5% sur les prix faits.

Cette ristourne vous a été accordée par erreur. Toutefois puisque nous vous l'avons écrit, nous maintenons ces conditions, soit donc la caisse 99.99 au prix de Frs. 4750.- net.

Agréez, Messieurs, nos salutations distinguées.

VUYE & MILET

[Signature]

Les Usines ANKER de BIELEFELD

AVIS IMPORTANT. — En raison de difficultés continuelles avec l'étranger, et de la crise économique du change, il est formellement entendu que les prix en dollars ne sont qu'à titre indicatif; nos acheteurs, dès à présent, renouvellent à toute réclamation d'indemnité, pour se ca...

CHEQUES POSTAUX N° 942.68

We zien hier een brief (PAR EXPRESS) van 11 maart 1927 over een per abuis voorgestelde korting in een vorige offertebrief van 22 februari 1927 gericht aan de 'Vooruit, Vrijdagmarkt 8 te Gent'.

Niettegenstaande het hier een schriftelijke vergissing betrof worden de condities behouden van 5% korting bij aankoop van een kassa met een register van 4 lopers tot 99,99 Fr voor de netto som van 4.750 Fr. (qua registers is dit hetzelfde type kassa tot 99,99 ReichsMark).

Anker-Registrierkasse

registriert Einzelbeträge von 1 Pfg. bis RM. 99.99, bedruckt eine Quittung und den Kontrollstreifen.

Diese Kasse liefern wir auch auf Wunsch und gegen entsprechenden Preisnachlaß — nur mit Kontrollstreifen — als Modell Nr. 114/1-1 oder als

Modell Nr. 114/0-1

wie untenstehend, jedoch ohne Quittungsdruck und ohne Kontrollstreifen.

Die Kasse zeigt hier, für jedermann sichtbar, den registrierten Betrag an

Die Totaladdition und der Nullstellzähler liegen hier unter Verschluss

Nr. 114/51-1 (als Scheck- oder Bondrukker) Nr. 114/3-1)

Fragment uit een Duitse publiciteitsfolder van Anker-Werke A.-G. uit 1930

De heer Hendrik Vuye is op de hoogte van een nieuwe wereldwijde en veelbelovende markt voor brieffrankeermachines aangezien Anker Werke één van de vier Duitse bedrijven is, geselecteerd door de Duitse Posterijen op 27 februari 1923, voor het fabriceren en leveren van prototypes. De andere Duitse kandidaten waren Bafra-Werke uit Berlijn, L.Furtwängler Uhrenfabrik uit Furtwangen en Komusina van Ingenieur Erich Komusin.

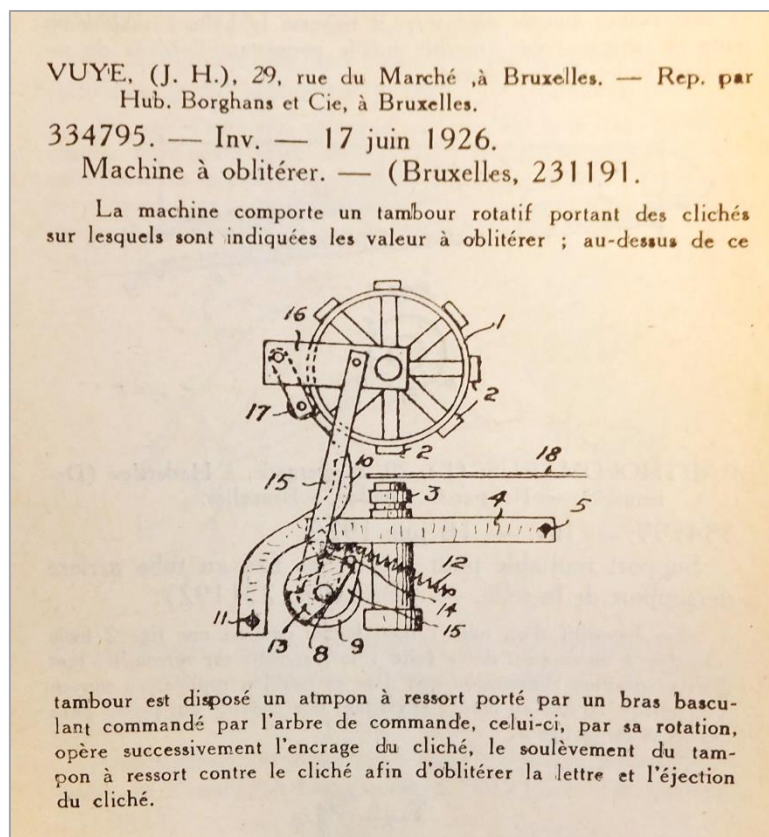
De heer Vuye maakt op basis van de mechanische technieken van de kassaregisters een speciale spindel met negen posities en wil deze monteren in een brieffrankeermachine met negen vaste frankeerwaarden. Een unieke uitvinding waarvoor hij bij het Ministerie van Industrie, Werk en Sociale Zekerheid te Brussel op 17 juni 1926 een 'Brevet d'Invention – nr.334795' aanvraagt voor een 'MACHINE À OBLITÉRER' met registratie op 31 juli 1926 op naam van de heer Jean Henri Vuye.

Niet minder dan drie andere aanvragen voor brevetten volgen:

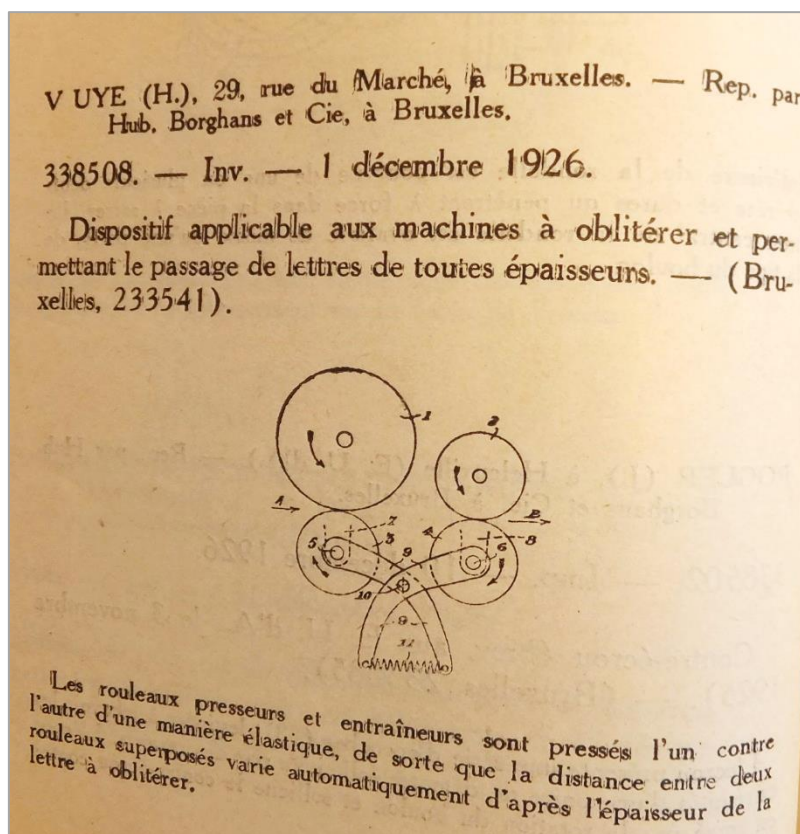
338508 & 338509 op 1 december 1926 en 342877 op 9 juni 1927 (Rijksarchief AGR2 – J.Cuvelier)

Lab. De Clercq, Jette-Brux. — 827

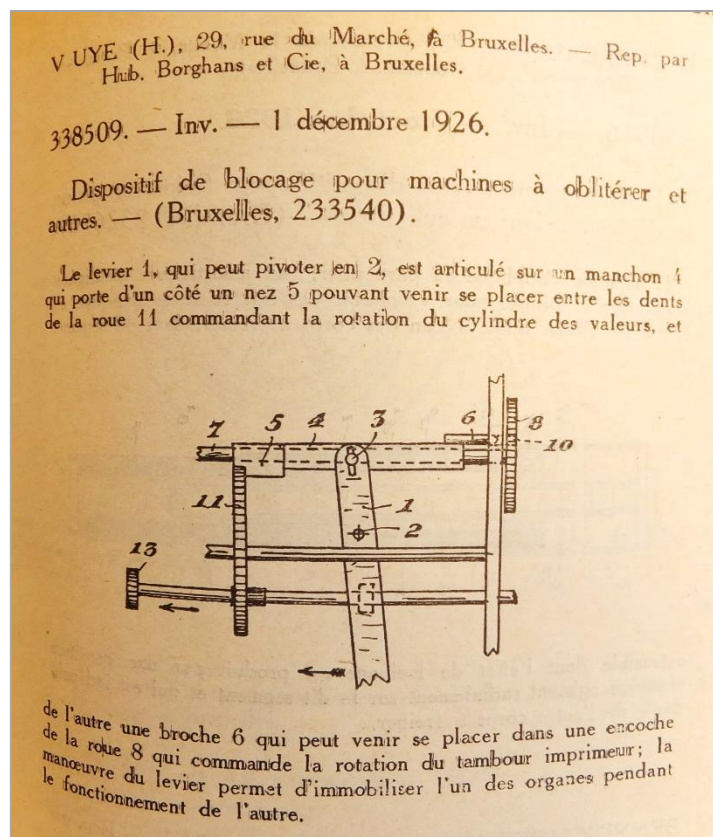
Eerste brevet nr.334795 van 17 juni 1926: Machine à oblitérer – “*tambour rotatif portant des clichés*”

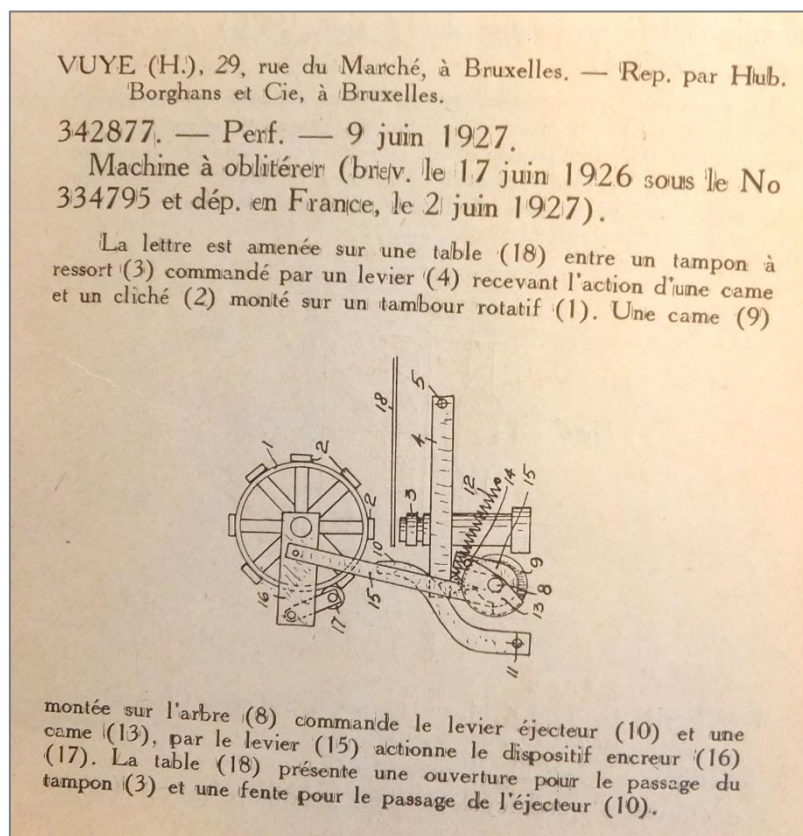
Tweede brevet nr.338508 van 1 december 1926: Machine à oblitérer – “*dispositif permettant le passage de lettres de toutes épaisseurs*”

Derde brevet nr.338509 van 1 december 1926: *"Dispositif de blocage pour machines à oblitérer"*

Vierde brevet nr.342877 van 9 juni 1927: *"Brevet du 17 juin 1926 déposer en France le 2 juin 1927"*

De Timbrographe is geboren en in het boek 1926 van de 'Algemeene Onderrichtingen over den Postdienst – Tweede deel' Titel II – 7de deel – p.252 Art. 361 wordt De Heer Hendrik Vuye, 27, Marktstraat, Brussel met de hand bijgeschreven als vierde officiële erkende leverancier van brieffrankeermachines bij de Belgische Posterijen (naast Hasler, Franco en Universal Postal Frankers).

*(H) De Heer Hendrik Vuye, 27, Marktstraat, Brussel.
(machines met vasten teller: Timbrographe).*

'machines met vasten teller: Timbrographe'

De Timbrographe was een frankeermachine met 9 gelimiteerde frankeerwaarden. Deze waarden waren gemonteerd op een roterende spindel. De frankeerkroon was gemonteerd op de buitenkant van de hoofdcilinder. De gekozen vaste frankeerwaarde verscheen in het midden van de kroon.

De prijs van deze brieffrankeermachines was in de beginperiode zeer duur. Vergelijkbaar met de kostprijs van een kassaregister.

Bovendien waren er kosten voor periodiek onderhoud en nazicht plus indien nodig het vervangen van waardenclichés. Op een publiciteitsfolder uit 1928 zien we prijzen van 5.000 tot 8.000 Fr. volgens het model, manueel of met elektrische motor.

We stellen vast dat de firma Vuye & Milet zich volledig op de Belgische markt geconcentreerd heeft met uitzondering van vier machines die verscheept zijn naar Belgisch Congo om gebruikt te worden in enkele banken en een industrieel bedrijf aldaar (A1 – A2 – A3 & A4) en één machine bij het bedrijf Ideal Tannerie .de Wiltz S.A. te Wiltz in het Groothertogdom Luxemburg (nr.201).

Publiciteit en marketing, niets nieuw !

Unieke publiciteit uit 1928 met afscheurbare antwoordkaart, terug te sturen naar de fabrikant.
Deze kaart werd verstuurd vanuit Maison Richard Boudin, Rue du Grand Central 38 in Charleroi naar Manage op 6 augustus 1928. Deze handelaar in bureaumachines was een agent-verdeler voor H. Vuye.

Lees en u kan uw zorgen en geldverlies afwenden !

Lisez et vous
écarterez soucis
et pertes d'argent.

Magasins : 30-32, Place de Brouckère, BRUXELLES
Bureaux et Ateliers :
27-29, Rue du Marché, BRUXELLES-NORD

Téléphones : 533,15 et 535,30

AGRÉÉE PAR L'ADMINISTRATION DES POSTES

MACHINE A AFFRANCHIR LA CORRESPONDANCE
Le "TIMBROGRAPHE"

” TIMBROGRAPHE ”

Machine à affranchir BELGE

Ses avantages :

Le **TIMBROGRAPHE** fournit des empreintes qui remplacent les timbres-poste.

Les timbres-poste sont négociables.

Les empreintes données par le **TIMBROGRAPHE** ne le sont pas. Donc, plus de fuites de timbres.

Le **TIMBROGRAPHE** supprime complètement l'usage des timbres. Il n'y a donc plus de stock à contrôler, à sauvegarder ni à remplacer.

Le **TIMBROGRAPHE** fait automatiquement le compte des affranchissements employés. Donc, plus d'ennuyeuse comptabilité de timbres.

Le **TIMBROGRAPHE** vous permet d'affranchir vos correspondances d'avance ou au moment de l'envoi et vous assure une expédition dix fois plus rapide qu'au moyen de timbres-poste ordinaires.

Le **TIMBROGRAPHE** diminue considérablement le travail du personnel expéditeur ainsi que du comptable et du caissier.

Le **TIMBROGRAPHE** économise temps et argent.

Le **TIMBROGRAPHE** impose davantage la firme qui l'emploie.

Ses caractéristiques :

1. — Peut timbrer **neuf valeurs** au choix.
2. — Permet le timbrage des correspondances **de toutes dimensions**.
3. — Peut fonctionner à la manivelle et au moteur.
4. — Est de manipulation très facile, robuste et indérégable.
5. — Possède un compteur différent pour chaque valeur plus un compteur totalisateur de contrôle.
6. — Est muni d'une clef qui permet de bloquer la machine afin d'éviter un emploi abusif.
7. — Est construit dans nos ateliers spécialisés depuis 25 ans dans la construction des machines enregistreuses à compteurs multiples.
8. — Est supérieur à toutes les machines à affranchir connues à ce jour.
9. — De fabrication uniquement belge, le **TIMBROGRAPHE** est vendu en francs belges à un prix défiant toute concurrence.

Le **TIMBROGRAPHE** à 9 valeurs. **5.000** francs
 Le **TIMBROGRAPHE** à 9 valeurs, rotatif. **6.000** francs
 Le **TIMBROGRAPHE** à 9 valeurs, à moteur électrique. . **7.000** et **8.000** francs

Pour paiement au comptant, 5 % d'escompte.

Demandez-nous sans tarder une démonstration qui ne vous engage à rien.

....., le 192 ..

Messieurs,

*Il me serait agréable d'avoir une démonstration de votre
 " Timbrographe ".*

Nom et profession :

Adresse :

Ville :

Signature :

Deze kaart bestaat uit vier luiken, waarvan één afritsbaar.

Samengevouwen naar een formaat van 14 cm x 13,3 cm.

Terug te sturen naar Le "TIMBROGRAPHE", 27-29, Rue du Marché, Bruxelles

Caisses Enregistreuses "ANKER,, et "NATIONAL,, occ.

Fournitures - Réparations - Vente - Achat - Échange
Transformations pour Caisses Enregistreuses de toutes Marques

H. BLATTER

Ateliers et Bureaux : 35, Rue du Marché
BRUXELLES

Chèques Postaux : 2431.03

Téléphone : 17.33.10

AFFRANCHI PAR
"LE TIMBROGRAPHE"
BRUXELLES

BURL & KENNEY STORE EQUIPMENT CORP

206 - 208. Broadway.

NEW-YORK. N.Y.

© Delcampe (verzenddatum 21.10.1936)

Caisses Enregistreuses "ANKER,, et "NATIONAL,, occ.

Fournitures - Réparations - Vente - Achat - Échange
Transformations pour Caisses Enregistreuses de toutes Marques

H. BLATTER

Ateliers et Bureaux : 35, Rue du Marché
BRUXELLES

Chèques Postaux : 2431.03

Téléphone : 17.33.10

AFFRANCHI PAR
"LE TIMBROGRAPHE"
BRUXELLES

Feutres et Amiantes

de et à

Auvelais.

© Verzameling Jan Lannoye (verzenddatum 27.06.1938)

Publi slogan: AFFRANCHI PAR "LE TIMBROGRAPHE" BRUXELLES

*Affranchissez vos lettres avec
le "TIMBROGRAPHE" vous
gagneriez du temps et de l'argent*

SECURITE, HYGIENE
ET EMBELLISSEMENT
DU 5 AU 19 OCTOBRE 1947
VEILIGHEID, GEZONDHEID
EN VERFASING
VAN 5 TOT 19 OKTOBER 1947

Monsieur WEPNER SIMON

345 Lundeestreet

MEMPHIS II, Tenn.

U. S. A.

*le "TIMBROGRAPHE"
35, rue du Marché, Bruxelles
TELEPHONE : 17.33.10
Chèques Postaux 2431.03*

© Beide verzameling Jan Lannoye (boven verzenddatum 11.09.1947) & (onder verzenddatum 13.04.1954)

TIMBROGRAPHE

H. BLATTER

Ateliers et Bureaux : 35, Rue du Marché

BRUXELLES

Chèques Postaux : 2431 03

Téléphone : 17.33.10

*Monsieur L. Khatze
chaumie de Heusy, 221.
Verviers.*

**Une machine
à affranchir offre
maints avantages
Consultez
nous!**

Publi-slogan: Une machine à affranchir offre maints avantages Consultez nous !

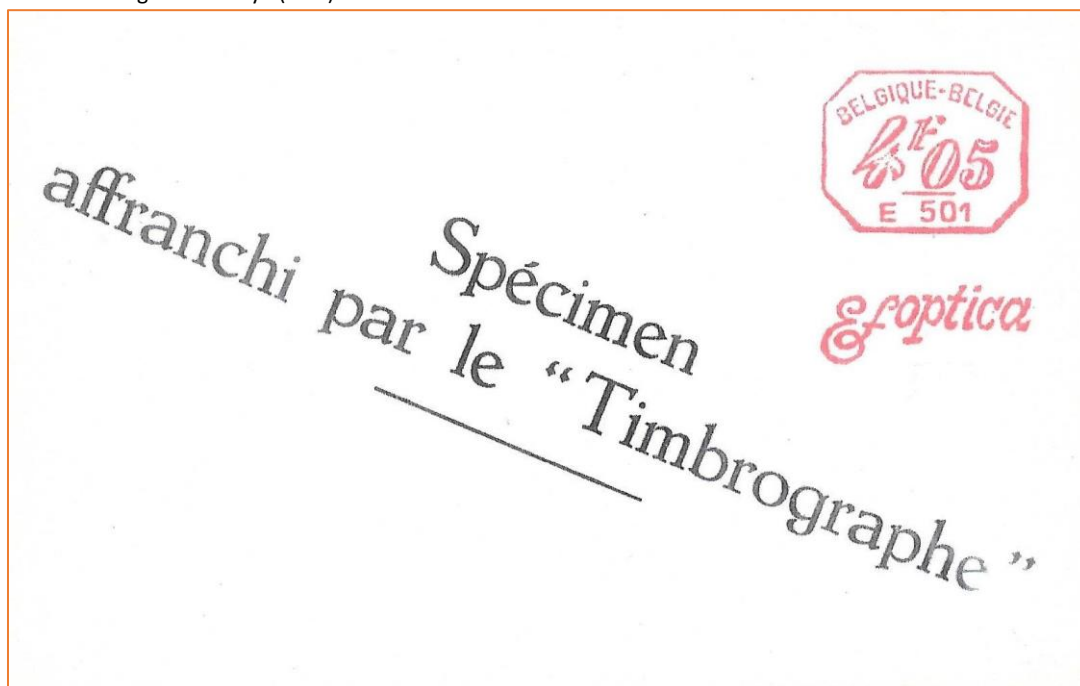
Specimen - proefdrukken

© Balasse via JPC (66%)

© verzameling Jan Lannoye (66%)

© Edy Pockelé

Vous Perdez du Temps
Vous Gaspillez de l'Argent
en Affranchissant votre
Courrier
avec des timbres volants

Les timbres-poste adhèrent entre eux et deviennent inutilisables; ils sont lents à coller et se détournent facilement, ce qui vous oblige à en tenir une comptabilité qui augmente vos frais généraux. De plus, ils doivent être oblitérés à la Poste, ce qui retarde l'expédition de votre courrier, d'où perte de temps.

Mais
vous éviterez toutes ces pertes
en employant la
machine BELGE à affranchir
"TIMBROGRAPHE"

La plus simple — La plus rapide
La plus perfectionnée

24, Place de Brouckère 27-29, Rue du Marché
Tél. 224.99 Tél. 533.15

De eerste Timbrographe machine in België was in gebruik bij de Compagnie Ardennaise de Transports et Messageries Van Gend S.A., Avenue du Port, 112-114, Bruxelles.

Gevonden gebruiksdata: vanaf **21 mei 1927 tot 1 maart 1960**

© Verzameling Jan Lannoye (verzendsdatum 21.05.1927)

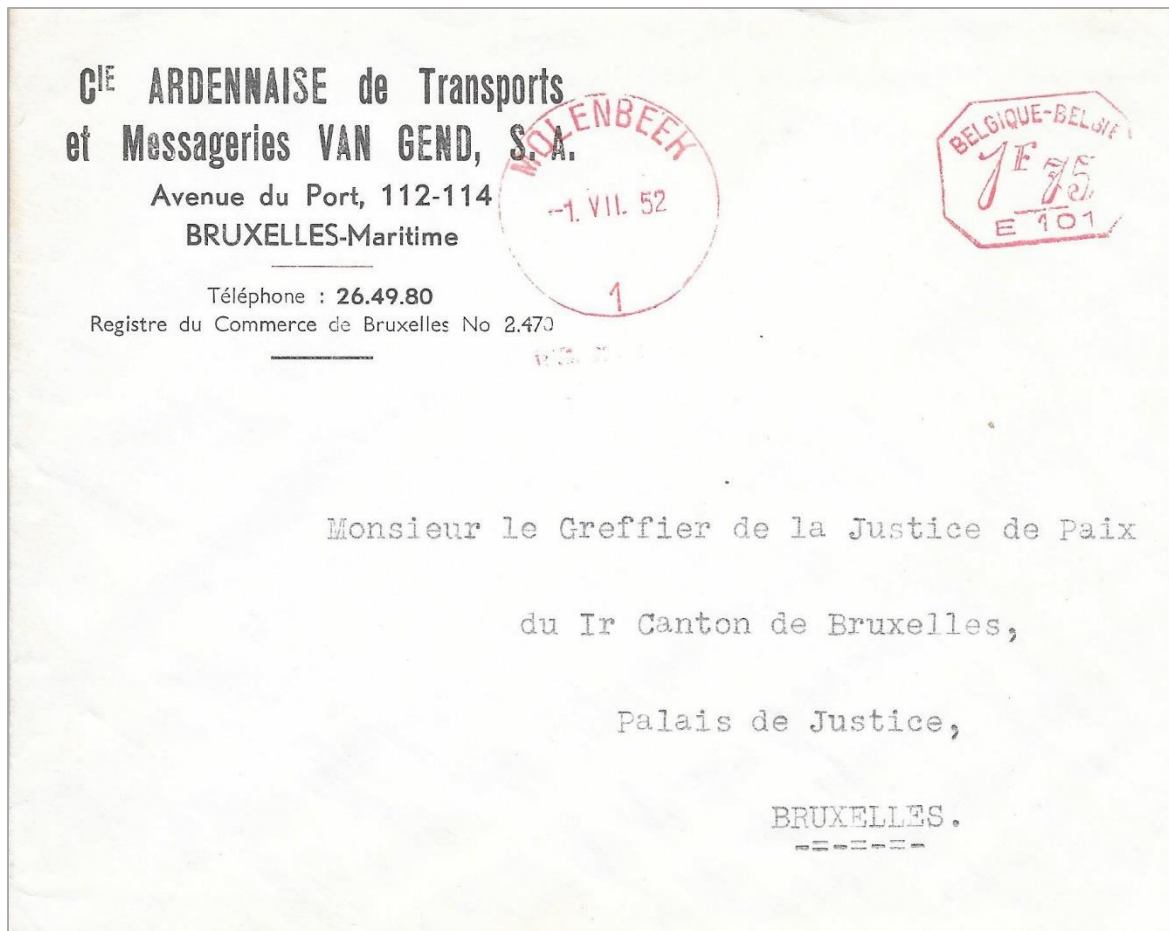
Later werd op deze machine een datumkroon geplaatst met de naam van het postkantoor van inschrijving 'MOLENBEEK 1' en instelbare datum, gevonden vanaf 21 september 1929 tot 24 juni 1946. Ook werd bij die gelegenheid de frankeerkroon vervangen met een gewijzigde gravure onder andere van het machinenummer E 101 in een kleiner lettertype.

© Beide verzameling Jan Lannoye (boven verzendsdatum 21.09.1929) & (onder verzendsdatum 24.06.1946)

Wegens slijtage van de datumkroon en de frankeerkroon werden die andermaal vervangen, gevonden vanaf 1 juli 1952 tot 1 maart 1960.

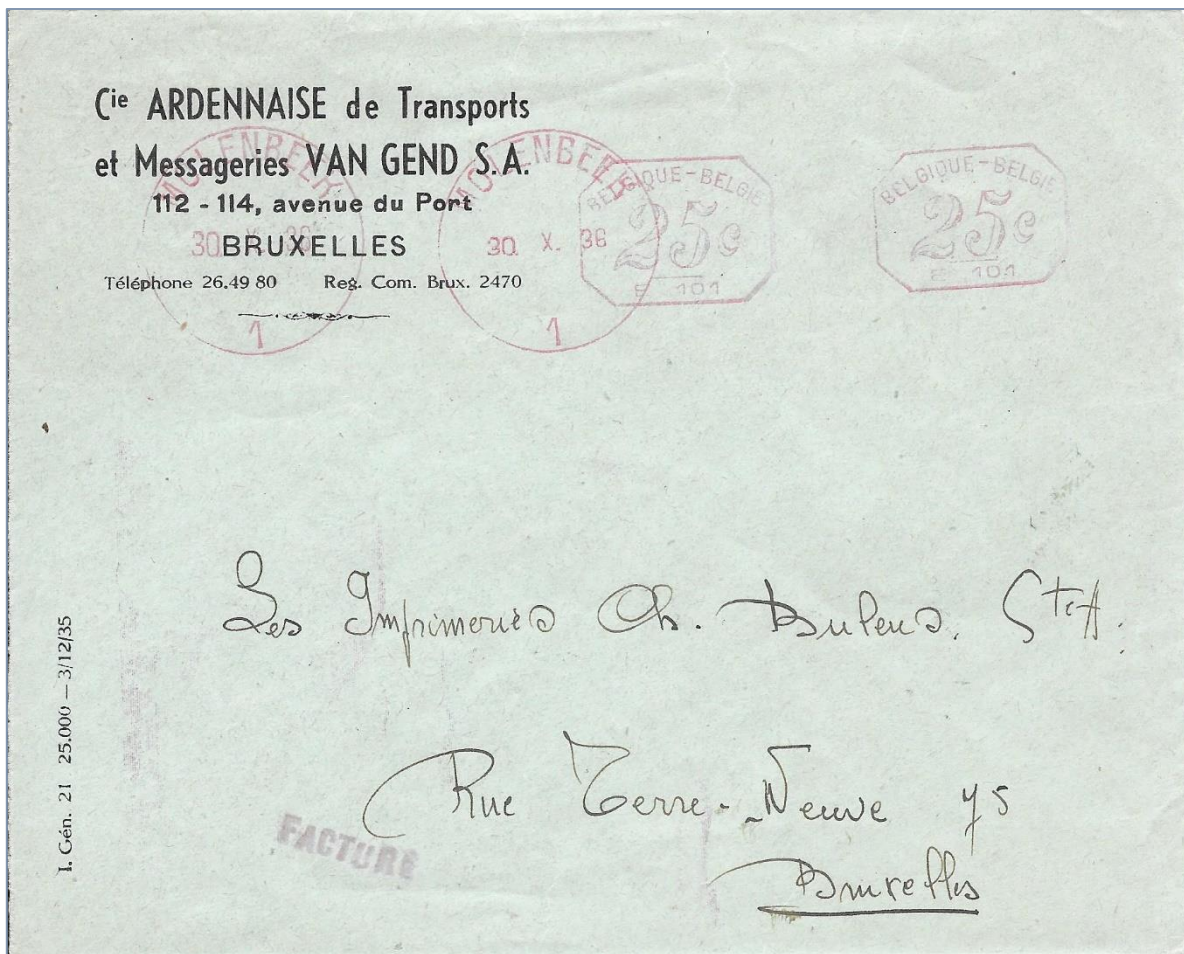

© Verzameling Jan Lannoye (verzenddatum 1.07.1952)

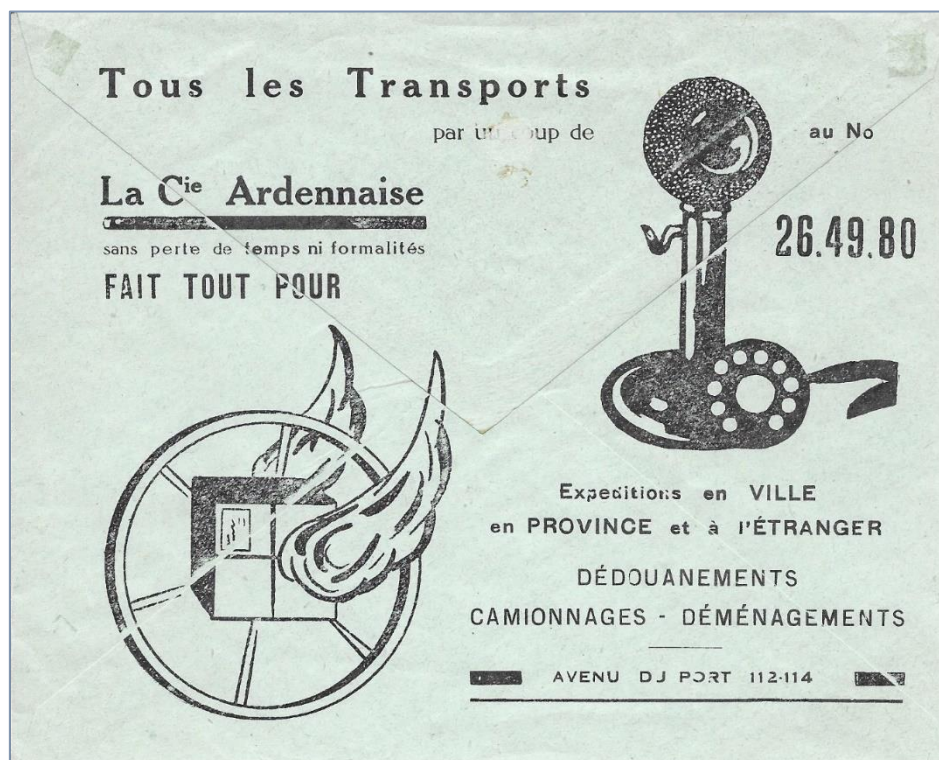
Publiciteit gebruikt door de Compagnie Ardennaise de Transports et Messageries Van Gend S.A.

© Delcampe (verzenddatum 19.11.1929) – (verkleind naar 90%)

© Verzameling Jan Lannoye (verzenddatum 30.10.1936)

(verkleind naar 80%)

De tweede machine E 102 was in gebruik bij de uitvinder / fabrikant zelf Vuys & Milet, later Vuys H..
Gevonden gebruiksdata : vanaf **3 november 1926 tot 14 oktober 1957**.

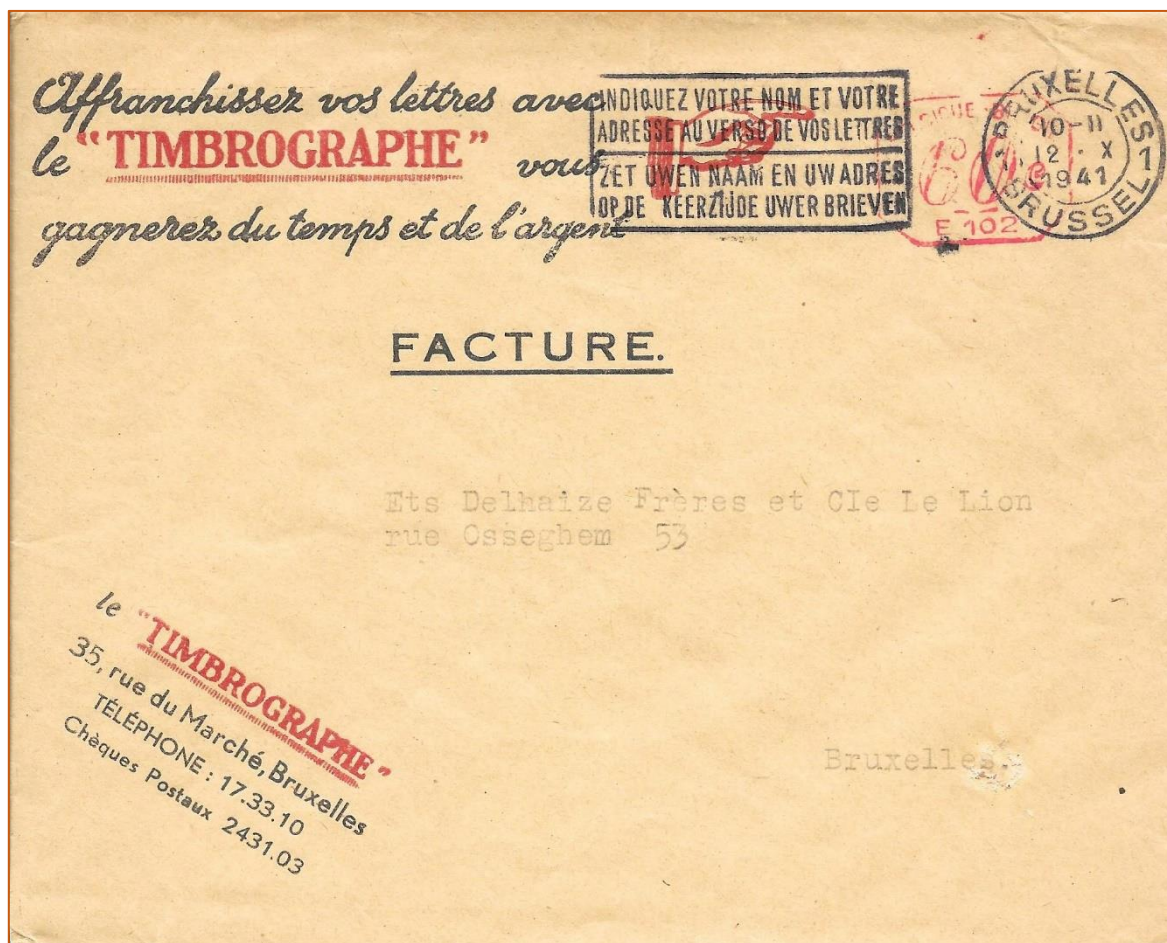
Rond 1934-1935 werd het bedrijf Vuys H. overgenomen door de Zwitserse ingenieur Henri Blatter.

In 1934 verschijnt nog een advertentie op naam van Vuys H ((Archief Stad Brussel – 1934 – pag.403-1500), in 1935 op naam van Blatter H., Rue du Marché 35 (Archief Stad Brussel – pag.100-1913).

Alle officiële documenten van de 'Kamer van Koophandel' betreffende de overname zijn vernietigd tijdens de grote brand in het justitiepaleis te Brussel op het einde van de Tweede Wereldoorlog, aangestoken door de vluchtende Duitse bezetters op 3 september 1944.

In 'Le Philatliste Belge' van 1936 verscheen het verslag van een voordracht gehouden op 12 juli 1936 te Brussel door de heer D. d'Hondt voor de 'Société Belge de Collectionneurs d'Entiers Postaux'. Hij verwijst naar het bedrijf van Henri Blatter, Rue du Marché 35 en vermeldt dat deze apparaten gefabriceerd worden in eigen werkhuizen met meer dan 25 jaar ervaring op het gebied van kasregisters met meervoudige tellers en dat dit een uniek Belgisch fabricaat betreft !

In de Algemene Onderrichtingen herdruk 1941 – 3de boekdeel pag.128 – Afdeling VI-A-Art.86-par 3 b wordt Blatter Henri als erkende leverancier van de Timbrographe genotuleerd.

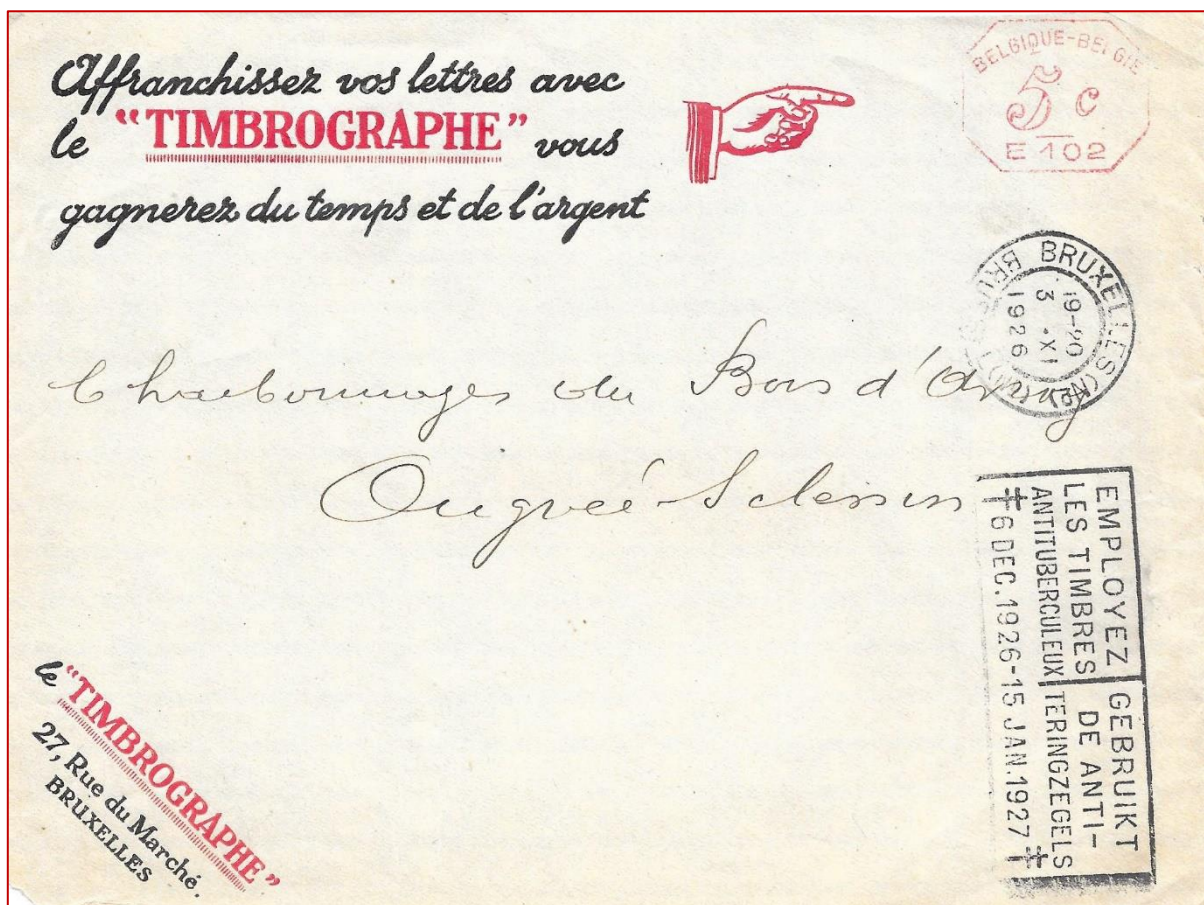
© Verzameling Jan Lannoye (verzendsdatum 12.10.1941)

D' d'Hondt schrijft ook nog dat de Timbrographe zich onderscheidde van de andere merken door de mogelijkheid om de machine te blokkeren tijdens periodes van inactiviteit en dat een datumafdruk kon voorzien worden maar dat het mogelijk was deze ook uit te schakelen !

De inventaris van de machines gebruikt in België vanaf n° E 101 tot 596 in privé bedrijven, n° E 001 in het hoofdkantoor van Liège en n° E 2001 en E 2002 bij de Belgische Spoorwegen is nu beschikbaar bij de auteur.

We zien dat de oudste datum van het gebruik gevonden is op machine E 102, op een omslag van Le "TIMBROGRAPHE", Rue du Marché, 27 namelijk op **3 november 1926**.

In 'La Liaison Marcophile' van juli-augustus 1953 schrijft de heer Jacques Rosenberg: 'mise en service le **24-9-26**', terwijl Haubruge & Xhafflaire stellen dat de goedkeuringsdatum door de Belgische Posterijen **12-7-26** was. Tot nu zijn hier geen dienst- of algemene orders van teruggevonden.

© Verzameling Jan Lannoye (verzenddatum 3.11.1926)

Alle documenten archief Jan Lannoye tenzij anders vermeld, www.frankeermachinearchief.be
Archief Stad Brussel – Rijksarchief AGR2-J.Cuvelier – Bpost Mechelen Bibliotheek ex. Postmuseum

Overname van deze studie voor publicatie enkel toegelaten na goedkeuring van de auteur.

Scans van de volledige 'Brevetten' uit het Rijksarchief AGR2-J.Cuvelier zijn verkrijgbaar bij de auteur tegen vergoeding.